

دانشگاه تهران
پردیس دانشکده‌های فنی
دانشکده‌ی برق و کامپیوتر

مهلث تحویل : ۱۴۰۱/۰۱/۲۰	تکلیف شماره ی دوم "نمونه برداری"	پردازش سیگنال های دیجیتال بهار ۱۴۰۱
----------------------------	-------------------------------------	--

تذکره :	۱- مهلت تحویل تمرین تا ساعت ۱۲ ظهر روز شنبه ۲۰ فروردین است. ۲- امکان تحویل تمرین با تاخیر وجود ندارد. ۳- در صورتی که در ارزیابی تمرین ها تقلبی بین گروهی از دانشجویان مشاهده شود، تمامی افراد دخیل در تقلب مجازات می شوند و کل نمره ی تمرین را از دست می دهند.
---------	--

<p>مساله ۱ : سیگنال پیوسته $X_c(t)$ دارای پهنای باند 15KHz است . یعنی :</p> $X_c(j\Omega) = 0 ; \Omega > 2\pi * 15000$ <p>میخواهیم یک سیستم پیاده سازی کنیم که این سیگنال را به عنوان ورودی بگیرد و مولفه های فرکانسی واقع در فرکانس های بالاتر از 10KHz این سیگنال را حذف کند و سپس از این سیگنال فیلتر شده مشتق بگیرد. اما برای ساخت این سیستم ابتدا از سیگنال پیوسته به طور یکنواخت با دوره تناوب T نمونه برداری میکنیم سپس نمونه های گسسته ی حاصل یعنی $x[n] = X_c(nT)$ را با فیلتر گسسته ی $H(e^{j\omega})$ پردازش میکنیم و نمونه های پردازش شده را با یک بلوم ایده آل D/C با همان دوره تناوب T به حالت آنالوگ برمیگردانیم .</p> <p>الف) بیشترین T ممکن را بیابید .</p> <p>ب) اگر نرخ نمونه برداری 4000 نمونه در ثانیه باشد . برای این نرخ $H(e^{j\omega})$ و $h[n]$ را بیابید.</p>

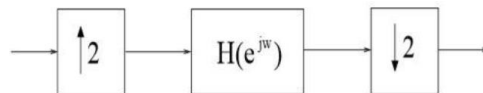

دانشگاه تهران
پردیس دانشکده‌های فنی
دانشکده‌ی برق و کامپیوتر

مهلث تحویل : ۱۴۰۱/۰۱/۲۰	تکلیف شماره ی دوم "نمونه برداری"	پردازش سیگنال های دیجیتال بهار ۱۴۰۱
----------------------------	-------------------------------------	--

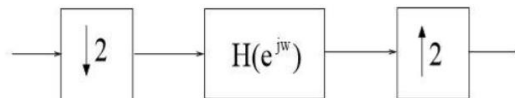
مساله ۲: فرض کنید $H(e^{j\omega})$ پاسخ فرکانسی یک فیلتر گسسته در زمان LTI باشد. این سیستم در یک آرایش سری به صورت زیر استفاده شده است :

الف) آیا سیستم بالا یک سیستم خطی است؟ در صورت خطی بودن یک استدلال کوتاه و در غیراینصورت یک مثال نقض بیاورید.

ب) آیا سیستم بالا یک سیستم تغییر ناپذیر با زمان است؟ در صورت تغییر ناپذیر بودن یک استدلال کوتاه و در غیراینصورت یک مثال نقض بیاورید.

حال سیستم زیر را در نظر بگیرید :

ج) آیا سیستم بالا یک سیستم خطی است؟ در صورت خطی بودن یک استدلال کوتاه و در غیر اینصورت یک مثال نقض بیاورید.

د) آیا سیستم بالا یک سیستم تغییر ناپذیر با زمان است؟ در صورت تغییر ناپذیر بودن یک استدلال کوتاه و در غیر اینصورت یک مثال نقض بیاورید.

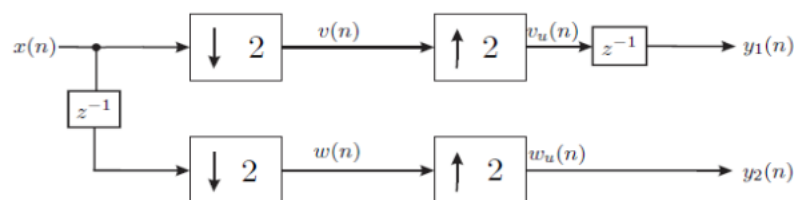

دانشگاه تهران
پردیس دانشکده‌های فنی
دانشکده‌ی برق و کامپیوتر

مهلث تحویل : ۱۴۰۱/۰۱/۲۰	تکلیف شماره ی دوم "نمونه برداری"	پردازش سیگنال های دیجیتال بهار ۱۴۰۱
----------------------------	-------------------------------------	--

مساله ۳. سیستم شکل زیر را در نظر بگیرید. $V_u(z)$, $V(z)$, $Y_1(z)$ را بر حسب $X(z)$ به دست آورید.

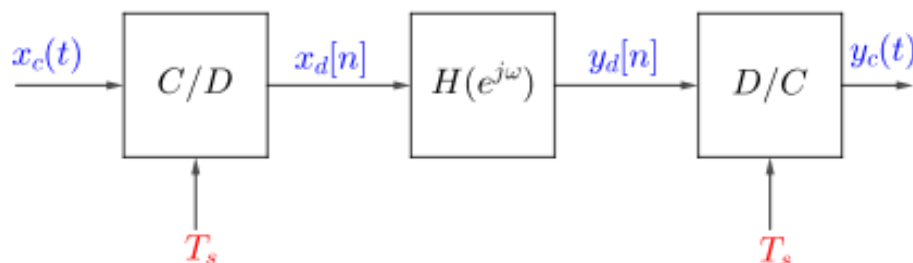
مساله ۴. فرض کنید رابطه بین ورودی و خروجی یک سیستم به صورت رابطه (۱) باشد.

$$(1) \ y_c(t) = \frac{d^2}{dt^2} Xc(t)$$

این سیستم را به کمک یک سیستم LTI گسسته در زمان $h[n]$ با تبدیل فوریه $H(e^{j\omega})$ به صورت شکل ۱ پیاده سازی میکنیم.

الف) چه شرایطی برای T_s و سیگنال ورودی باید در نظر گرفته شود تا در این سیستم تداخل فرکانسی به وجود نیاید

ب) نمودار $|H(e^{j\omega})|$ را در بازه $[-2\pi, 2\pi]$ رسم کنید .

شکل ۱

دانشگاه تهران
پردیس دانشکده‌های فنی
دانشکده‌ی برق و کامپیوتر

مهلث تحویل : ۱۴۰۱/۰۱/۲۰	تکلیف شماره ی دوم "نمونه برداری"	پردازش سیگنال های دیجیتال بهار ۱۴۰۱
----------------------------	-------------------------------------	--

مساله ۵ :

سیگنال پیوسته و باند محدود $x(t)$ مفروض است . به طوری که :

$$X(j\Omega) = 0 \text{ for } \Omega > \Omega_0$$

سیگنال $x(t)$ را با فرکانس $\Omega_s \geq 2\Omega_0$ نمونه برداری میکنیم تا سیگنال گسسته $x[n]$ به دست آید. رابطه بین انرژی سیگنال $x(t)$ و انرژی سیگنال $x[n]$ را بدست آورید.

مساله ۶. از سیگنال $x[n]$ با تبدیل فوریه $X(jw)$ با دوره تناوب $T = 10^{-4}$ به صورت $x_p(t) =$

$\sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT)\delta(t - nT)$ نمونه برداری می شود. با توجه به قضیه نایکوئیست، توضیح دهید که آیا سیگنال اصلی در هرکدام از شرایط زیر قابل بازیابی هست یا خیر و چرا؟

a) $X(jw) = 0$ for $|w| > 5000\pi$

b) $X(jw) = 0$ for $|w| > 15000\pi$

c) $X(jw) = 0$ for $|w| > 5000\pi$ & $x(t)$: حقیقی

d) $X(jw)*X(jw) = 0$ for $|w| > 15000\pi$

مساله ۷. تبدیل فوریه سیگنال $x[n]$ که همان $X(jw)$ است، به ازای $\frac{\pi}{4} \leq |\omega| \leq \pi$ برابر ۰ است. فیلتری مناسب پیشنهاد کنید که بتوان با آن سیگنال $g[n]$ را بازیابی کرد.

$$g[n] = x[n] \sum_{k=-\infty}^{\infty} \delta[n - 4k]$$

دانشگاه تهران
پردیس دانشکده‌های فنی
دانشکده‌ی برق و کامپیوتر

مهلث تحویل : ۱۴۰۱/۰۱/۲۰	تکلیف شماره ی دوم "نمونه برداری"	پردازش سیگنال های دیجیتال بهار ۱۴۰۱
----------------------------	-------------------------------------	--

مساله ۸. سیگنال $x(t)$ یک سیگنال باند محدود است که $X(j\omega) = 0$ for $|\omega| \geq \frac{\pi}{T}$ اگر $x(t)$ با نرخ T نمونه برداری شده باشد، تابع معادل سیگنال $g(t)$ را بیابید (راهنمایی: از فرمول بازیابی سیگنال اصلی استفاده کنید)

$$\frac{dx(t)}{dt} = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT)g(t - nT)$$

مساله ۹. با توجه به سیگنال های زیر به سوالات پاسخ دهید:

$$x_1(t) = \frac{\sin(400\pi t)}{\pi t}$$
$$x_2(t) = \frac{\sin(600\pi t)}{\pi t}$$
$$x(t) = \frac{1}{800\pi} x_1(t)x_2(t)$$

الف) نرخ نایکویست را برای سیگنال $x(t)$ پیدا کنید.

ب) سیگنال نمونه برداری شده $xs(t)$ را که با نرخ نایکویست نمونه برداری شده، رسم کنید.

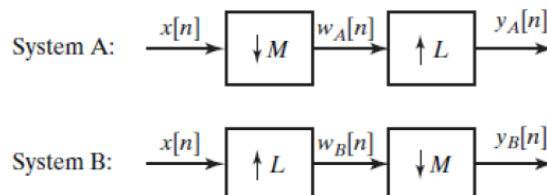
ج) سیگنال نمونه برداری شده $xs(t)$ را که با دو برابر نرخ نایکویست نمونه برداری شده، رسم کنید.

مساله ۱۰. سیستم A و سیستم B را مطابق شکل ۲ در نظر بگیرید. به ازای $M = 2$ و $L = 3$ و ورودی دلخواه

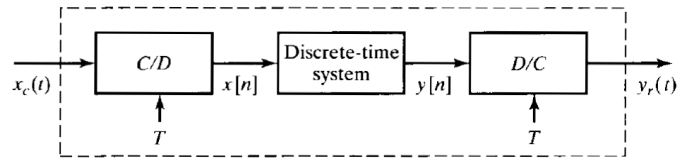
آیا خروجی دو سیستم یکسان است؟ پاسخ خود

را توجیه کنید.

چه رابطه ای باید بین M و L وجود داشته باشد تا خروجی دو سیستم برابر باشد؟
شکل ۲

مساله ۱۱. با توجه به شکل ۳ اگر $X(j\Omega) = 0$ for $|\Omega| \geq 2\pi(1000)$ و $y[n] = x[n]^2$ حداکثر مقدار T چقدر باشد تا $y_c(t) = x_c(t)^2$.

شکل ۳

مساله ۱۲ :

پاسخ ضربه‌ای یک فیلتر علی پیوسته در زمان $h_a(t)$ با تابع تبدیل زیر است.

حال اگر از این فیلتر با نرخ T_s نمونه برداری کنیم و سیگنال گسسته در زمان $h[n] = h_a(nT_s)$ را شکل دهیم.

پاسخ فرکانسی فیلتر گسسته در زمان یعنی $H(e^{j\omega})$ را به دست آورید.

$$H_a(s) = \frac{s+a}{(s+a)^2+b^2}$$

دانشگاه تهران
پردیس دانشکده‌های فنی
دانشکده‌ی برق و کامپیوتر

مهلت تحویل : ۱۴۰۱/۰۱/۲۰	تکلیف شماره ی دوم "نمونه برداری"	پردازش سیگنال های دیجیتال بهار ۱۴۰۱
----------------------------	-------------------------------------	--

نکات پایانی :

الزامی به تایپ جواب سوالات نیست و می توانید از دست نوشته های خود عکس بگیرید و فایل pdf اسکن جواب هایتان را ارسال کنید. دقت کنید که عکس های شما کیفیت کافی را داشته باشد و جواب های شما خوانا باشند.

در نهایت فایل pdf را با الگوی DSP_HW#[..._FullName_SID نامگذاری و در سایت درس آپلود کنید.

در صورتی که درباره ی سوالی ابهام داشتید می توانید در قسمت پرسش و پاسخ درسی صفحه ی درس در سایت elearn آن را مطرح کنید و یا سوال خود را از طریق ایمیل maryam.r2079@gmail.com , ferialdelavari@gmail.com پرسید.